

GLOBALIZAREA SISTEMULUI DE TRANSPORT

Cosmina Remeş

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad, Facultatea de Științe Economice
Str. Mihai Eminescu, nr. 15, E-mail: marketing@uvvg.ro

Abstract

The Globalisation of transport system

The relationship between globalization and the volume transport is complex due to many causes. Globalization enables transport carrier to operate in any part of the global network, without any legislative or political restrictions from the state, wherever the carrier wants to operate.

Keywords: globalization, European economy, economic growth, transport, carrier

Transportul reprezintă o latură a activității economice, a societății omenești, organizată în scopul învingerii distanțelor. Prin activitatea de transport se realizează deplasarea în spațiu a bunurilor sau a oamenilor în vederea satisfacerii nevoilor materiale și spirituale ale societății omenești.

Transportul a devenit un element indispensabil vieții, întrucât oferă membrilor societății posibilități de deplasare, comunicare, de percepere și asimilare, a cât mai mult, din ce oferă civilizația. Civilizația modernă, caracterizată printr-un ritm intens de dezvoltare în cele mai diverse domenii, printr-un schimb masiv de valori materiale și spirituale, reclamă o continuă deplasare de bunuri, o permanentă deplasare a oamenilor dintr-un loc în altul (Alexa, 2009).

În economia modernă, transportul reprezintă un factor dinamizator, ceea ce impune ca transportul rutier de mărfuri și de persoane să fie optimizat, pentru a răspunde cerințelor de deschidere și dezvoltare durabilă.

Economia României s-a stabilizat, ea prezintă tendințe de creștere în anumite domenii și implicit cererea de transport și mobilitatea au crescut.

Relația dintre globalizare și volumul transporturilor este complexă datorită multor cauze. Creșterea continuă a producției, mai mult timp liber pentru populație, noile tehnologii și creșterea numărului de agenții de turism sunt numai câteva exemple ale tendințelor care influențează viitorul dezvoltării sectorului de transport, în special transportul rutier, atât de marfă cât și de persoane.

Se pune problema că viitorul dezvoltării sectorului de transport este nesigur. Scopul dezvoltării sectorului de transport, mai ales în spațiul economic european, este să arate mai degrabă, impactul globalizării asupra transporturilor, în vederea reducerii de gaze și dioxid de carbon. Acest lucru presupune mijloace de transport performante, dotate corespunzător, care poluează mai puțin decât cele precedente și sunt bazate pe eficiență și rapiditate.

Statele europene trebuie să găsească căi comune de dezvoltare a acestui sector, iar prioritățile viitoare ale acestuia trebuie să fie fixate asupra reducerii emisiilor poluante.

Sectorul transporturilor este un subiect cu schimbări drastice. Diferitele tendințe și factori principali care influențează dezvoltarea în sectorul transporturilor, schimbările rapide și creșterile mobile au un impact direct asupra sistemului de transport. Din acest motiv, este necesară realizarea unui sistem de transport eficient, ca o precondiție a dezvoltării economice și a creșterii schimburilor locale, regionale și internaționale.

Mobilitatea persoanelor și libertatea transportului de marfă reprezintă elemente esențiale pentru societatea modernă. Prin integrarea în piața mondială, o dată cu creșterea economică continuă, transportul devine un sector economic major, caracterizat prin creșteri calitative și cantitative.

Scopul globalizării este să câștige înțelegerea într-o dezvoltare viitoare a sectorului de transport, aceasta reprezentând o perspectivă europeană. Această dezvoltare viitoare a lumii globale va crea perspective serioase pentru transporturi.

Globalizarea, considerată de mulți ca fiind inevitabilă în viitor, este deseori confundată cu internaționalizarea, dar ea este de fapt total diferită de aceasta. Internaționalizarea se referă la creșterea volumului comerțului internațional, a relațiilor, tratatelor, alianțelor etc. Internațional înseamnă un raport între două sau mai multe națiuni. Elementul de bază rămâne națiunea, chiar dacă intensificarea relațiilor între mai multe națiuni este necesară și importantă. Globalizarea se referă la integrarea economică a mai multor economii naționale într-o singură economie globală, în special prin comerț liber și mobilitate a capitalului, dar și prin emigrație necontrolată. Este clară ștergerea granițelor naționale în scopuri economice. Comerțul internațional devine comerț inter-regional (Remeș și Klein, 2009).

Globalizarea se referă la aria largă și sporită a piețelor internaționale, la schimbările preferințelor consumatorilor și schimbările activităților industriale din întreaga lume. Globalizarea determină o creștere economică interdependentă a țărilor din toată lumea, prin sporirea volumului și a varietăților tranzacțiilor cu mărfuri și servicii, prin internaționalizarea fluxului de numerar și, de asemenea, prin creșterea rapidă în tehnologie și viteza de difuzare a informațiilor. Globalizarea poate afecta indicatori cum sunt: fluxul de capital, comerțul cu partenerii și localizarea schimbărilor firmei, astfel înregistrându-se schimbări drastice ale activității de producție specifice regiunilor.

Deosebit de semnificative sunt transformările produse de globalizare în materie de producție. Corporația clasică națională s-a transformat în rețea, încorporând într-un produs finit o suită de elemente culese din cele mai îndepărtate surse. Marca de fabricație rămâne neschimbată din motive de prestigiu al calității, dar „made in” dispăre, pentru că piesele se produc înainte de asamblare, în zeci de locuri aparținând rețelei globale. Un asemenea tip de producție presupune rețele dezvoltate în transporturi, comunicări și informații.

Astăzi întâlnim peste tot în lume *corporații transnaționale* care dețin numeroase filiale în diverse țări de pe mai multe continente, a căror origine

națională mai este dată doar de sediul central al lor. În rest, aceste corporații și-au pierdut, practic, *identitatea națională*, devenind entități globale atât prin amploarea operațiunilor, cât mai ales prin legăturile multiple de afaceri pe care le dezvoltă în diverse regiuni ale lumii.

Piețele tind să se globalizeze datorită faptului că piețele interne nu mai pot susține costurile crescânde ale cercetării și dezvoltării și ciclurile de viață ale produselor sunt tot mai scurte sub aspect tehnologic. Într-o măsură tot mai accentuată, marile corporații își extind sfera de acțiune în afara granițelor naționale, recurgând la managementul transnațional în domeniile inovației, producției și desfacerii. O dată cu globalizarea piețelor, produsele, la rândul lor, devin tot mai globalizate. Un produs finit reprezintă tot mai mult rezultatul combinării unor input-uri materiale și servicii ale căror surse de proveniență sunt tot mai diversificate, fiind localizate în cele mai diferite colțuri ale lumii.

Complexitatea mediului de afaceri internațional a forțat companiile să formeze alianțe. Fuziunile și contractele pe termen lung caracterizează, fără îndoială, economia modernă. Au apărut astfel adevărate rețele globale de afaceri. Conceptul de globalizare rămâne același, păstrează același înțeles și în cadrul serviciilor de transport, adică transformarea piețelor naționale într-o piață fără frontiere, atât din punct de vedere al consumului, cât și din punct de vedere al producției de bunuri și servicii.

România, chiar dacă se mai împiedică din când în când, nu poate și nu va rămâne indiferentă la mișcările de pe plan internațional, cel puțin pentru faptul că este membră a Uniunii Europene, iar logistica și transportul rutier sunt printre primele sectoare în care se fac resimțite, pe plan intern, influențele globalizării. Activitatea de transport rutier din România, trebuie să se adapteze tendinței generale, ceea ce presupune ca firmele să își dezvolte capacitatea de a oferi clienților servicii de aceeași calitate, indiferent de locul unde acționează.

Globalizarea serviciilor de transport, în special a transportului rutier de marfă presupune asamblarea într-un lanț logistic a unor operatori de transport diverși, care nu știu unii de alții, dar concură la o prestație unică, în beneficiul aceluiași client. La baza oricărei colaborări, și în consecință, a globalizării, stau, bineînțeles, considerentele financiare.

Globalizarea transportului rutier presupune posibilitatea operatorului de transport rutier de a desfășura activitatea în orice colț al rețelei globale, fără nici o restricție de ordin legislativ sau politic din partea statului, acolo unde transportatorul dorește să opereze.

Totodată, globalizarea transportului rutier dă posibilitatea producătorilor de mărfuri și opțiunea de a folosi acel transportator global care corespunde cerințelor lor, indiferent de locul unde se află.

Cel mai simplu exemplu de globalizare este cel al transportului succesiv (combinat sau multimodal) practicat din ce în ce mai frecvent din nevoia de a reduce costurile de transport.

Se poate spune că transportul este factorul cheie în economia modernă. Totuși, există o permanentă contradicție între societatea care solicită tot mai multă

mobilitate, și opinia publică, care este din ce în ce mai intolerantă față de întârzierile repetate și slaba calitate a unor servicii de transport.

Globalizarea economiei este rezultatul unui proces istoric obiectiv de adâncire a interdependențelor dintre statele naționale ca urmare a adâncirii fără precedent a diviziunii muncii la scară planetară, a revoluției informatice bazată pe calculator, a noilor tehnici și tehnologii de comunicare la distanță (sateliți de telecomunicații, fibre optice etc.).

În plan economic, globalizarea este menită să ofere soluții pentru asigurarea creșterii la scară planetară, pentru o dezvoltare durabilă pe termen lung, eradicarea sărăciei și a foametei în lume, crearea de noi locuri de munca și combaterea șomajului, asigurarea permanentă a echilibrului economic, utilizarea eficientă a resurselor, dezvoltarea de noi tehnologii de producție. În esență, globalizarea economiei presupune integrarea internațională a piețelor de bunuri și servicii, a piețelor de capital, accesul liber și neîngrădit, pe baze comerciale, la sursele de materii prime și energie, la noile tehnologii, la rezultatele cercetării științifice și tehnologice etc.

În acest context, transporturile internaționale sunt confruntate cu noi exigențe în privința deplasării în timp și spațiu a bunurilor și persoanelor.

Deplasarea bunurilor în spațiul intern și internațional trebuie realizată cât mai repede, dar în condiții de siguranță a transporturilor și cu costuri cât mai mici posibile, iar pe de altă parte, economia de timp înseamnă bani (time is money), în sensul că procesul de reproducție a mărfurilor și serviciilor poate fi reluat într-un termen mai scurt.

În principiu, sistemul transporturilor internaționale este un sistem cu acțiune globală. El asigură deplasarea în spațiu și timp a bunurilor și persoanelor în orice punct al globului, într-un termen dinainte stabilit pe bază de calcul matematic, sau în baza experienței trecute. Serviciile de transport pot fi realizate direct sau prin conlucrarea mai multor moduri de transport (transportul multimodal) (Alexa, 2009).

În noile condiții ale globalizării, infrastructura transporturilor trebuie să asigure deplasarea unor mijloace de transport tot mai perfecționate la viteze tehnice și comerciale din ce în ce mai mari. Timpul de staționare în porturi sau pe aeroporturi trebuie redus tot mai mult prin mecanizarea operațiunilor de încărcare - descărcare și utilizarea tehnologiilor moderne de transport (containerizare, paletizare, pachetizare). Utilizarea unor autovehicule performante, dotate cu instalații moderne (izoterme, sistem de temperatură controlată) care permit transportul unor vaste categorii de mărfuri reprezintă o necesitate pentru transportul rutier.

Pentru sistemul de transport al României, globalizarea ridică probleme și mai mari dacă se au în vedere, pe de o parte, necesitatea conectării eficiente la sistemul de transport european și planetar, iar pe de altă parte, starea actuală necorespunzătoare rețelei rutiere, a infrastructurii căilor ferate, nivelul scăzut al mecanizării operațiunilor de încărcare - descărcare, utilizarea pe scară redusă a tehnologiilor moderne de transport ș.a. Este nevoie de proiecte performante de

modernizare a infrastructurii actuale a transporturilor, și dezvoltare în continuare a acesteia. Totodată este necesar să se asigure finanțarea economică a acestui tip de proiecte, îndeosebi prin atragerea capitalului străin, și administrarea derulării acestor proiecte printr-un management performant.

În același timp, toți cei implicați trebuie să înțeleagă că problemele trebuie soluționate, în primul rând, prin efortul propriu dar și cu sprijin internațional. Efortul propriu nu se poate substitui ajutorului internațional.

Bibliografie

- Alexa C., 2009, Transporturi internaționale, Ed. ASE, București;
 Caraiani G., 2007, Logistica transporturilor, Ed. Universitară, București;
 Dinu M., 2004, Globalizarea și aproximările ei, Ed. Economică, București;
 Pricop M., Tanțau A., 2001, Globalizarea și strategia firmei, Ed. Eficient, București;
 Remeș E., Klein L., 2009, The Globalization Impact on Contemporary Society Evolution, în Innovations – factor of competitiveness of small and medium sized enterproses in global economic environment”, Matej Bel University in Banska Bystrica, Faculty of Economics, Poprad, Slovacia, pp. 298-307;
 Stiglitz J., 2005, Globalizarea. Speranțe și deziluzii, Ed. Economică, București;
 *** Cargo & Bus – Revista Transporturilor, nr. 4, aprilie 2006
 *** Tranzit - Revista Afacerii de Transport și Logistică, nr. 9, septembrie 2006
 *** Tranzit - Revista Afacerii de Transport și Logistică, nr. 10, octombrie 2006